

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565

Factors Affecting the Decision to Study a Bachelor's Degree at the
Faculty of Engineering, Mahasarakham University in Academic Year 2022

ชยกร ศิริโยธา ^{1*}
Chayaporn Siriyota ^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2565 มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 297 คน โดยการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.76 - 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.83 และแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 - 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอผลวิจัยในรูปแบบสถิติเชิงพรรณนา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.69) และเมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สูงเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.53$, S.D.=0.67) รองลงมาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x}=4.49$, S.D.=0.63) ด้านครอบครัว ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.64) ด้านอาจารย์ ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.67) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{x}=4.30$, S.D.=0.65) ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.87) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{x}=4.17$, S.D.=0.76)

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผล การตัดสินใจ ศึกษาต่อ ระดับปริญญาตรี

Abstract

The objectives of this research were to study the factors affecting the student's decision to study a bachelor's degree, Faculty of Engineering, Mahasarakham University in the academic year 2022. There were 297 samples based on a simple random sampling method. The data collection tools included a questionnaire, a 5-point estimation scale, with a confidence interval of 0.76–1.00, a cronbach's alpha coefficient of 0.83 and an in-depth interview with a confidence value of 0.81–1.00 and cronbach's alpha coefficient of 0.87. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The research results were presented by descriptive statistics. It was found that the factors affecting the decision to study a bachelor's degree at Faculty of Engineering, Mahasarakham University, academic year 2022, in general, is at a high level. ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.69). When considering each aspect, it found that the image of the Faculty of Engineering, Mahasarakham University is the first highest level. ($\bar{x}=4.53$, S.D.=0.67), followed by high level in all aspects, namely curriculum, teaching and learning. ($\bar{x}=4.49$, S.D.=0.63) family aspect ($\bar{x}=4.40$, S.D.=0.64) teacher ($\bar{x}=4.35$, S.D.=0.67) public relations ($\bar{x}=4.30$, S.D.=0.65) personal reasons ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.87), and the environment ($\bar{x}=4.17$, S.D.=0.76).

Keywords: factors affecting, decision, further study, undergraduate

¹ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาสารคาม 44150

¹ Faculty of Engineering Mahasarakham University, MahaSarakhm, 44150

*Corresponding author: e-mail: plr_84@hotmail.com

Received: July 14, 2022, Accepted: September 27, 2022, Published: May 1, 2023

บทนำ

การศึกษาเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุด ในการพัฒนาสังคมให้คนซึ่งเป็นสมาชิกของสังคม เป็นคนมีคุณภาพ คุณธรรม กล่าวคือ การศึกษาช่วยสร้างจิตสำนึกในการเป็นมนุษย์ มีจิตวิญญาณของผู้มีอารยธรรมทางปัญญาและความงดงามทางจิตใจ การศึกษาสร้างคนให้มีความรู้ในการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ มีความอดทนในการต่อสู้กับอุปสรรคของชีวิต ซึ่งในปัจจุบันมีการแข่งขันทางการศึกษาที่รุนแรงขึ้น ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษามีทรัพยากรจำกัด อีกทั้งผู้เรียนต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และผู้เรียนมีโอกาเลือกสถาบันอุดมศึกษาได้มากขึ้น ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ พยายามพัฒนาตนเองให้แข่งขันได้ ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะที่ถนัด ทำได้ดี มีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพที่สุด เพื่อมุ่งทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การพัฒนาบุคลากรที่เป็นจุดเด่นนั้นได้อย่างมีคุณภาพ (เกรียงศักดิ์, 2559)

จากสถานการณ์ในปัจจุบันรัฐบาลได้ปรับเปลี่ยนการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาจากเดิมที่ให้แต่ละสถาบันกำหนดรูปแบบการรับเข้าศึกษาได้โดยอิสระ เป็นการรับบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบ TCAS ซึ่งเป็นการบริหารจัดการสิทธิ์ของนักเรียนในการเข้าศึกษาได้เพียง 1 สิทธิ์เท่านั้น เพื่อลดปัญหาในการกันสิทธิ์ของผู้อื่น ส่งผลให้สถาบันการศึกษาจะต้องมาดำเนินการวิเคราะห์และทบทวนการรับบุคคลเข้าศึกษาต่อเพื่อให้การรับบุคคลทั่วไปเข้ามศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาเป็นไปตามแผนการรับนิสิตหรือนักศึกษาใหม่ ในทุกระบบ เช่น ระบบ TCAS ระบบการรับตรง ระบบการรับภาคพิเศษ ระบบการรับภาคพิเศษต่อเนื่อง เป็นต้น เพื่อเป็นไปตามนโยบายการบริหารจัดการของสถาบันการอุดมศึกษาที่กำหนดไว้ โดยสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบันส่วนใหญ่มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาไทยต้องพึ่งตัวเองมากขึ้น โดยพัฒนาไปสู่การดำเนินการเชิงพาณิชย์ ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องดำเนินการโดยที่คำนึงถึง ความอยู่รอด แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ละทิ้งเจตนารมณ์ของการเป็นสถาบันที่ผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพ ซึ่งจำเป็น ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยสถาบันอุดมศึกษายังคงต้องดำเนินงานตามการส่งเสริมด้าน การศึกษาชั้นนำของประเทศให้สามารถผ่านพ้นกระแสของการแข่งขันดังกล่าวได้อย่างเข้มแข็งต่อไป (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหน่วยงานการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ภายใต้ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งอยู่จังหวัดมหาสารคาม ในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้พบปัญหาที่ สำคัญอย่างหนึ่งของคณะวิศวกรรมศาสตร์ในปัจจุบัน คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์มีจำนวนนักศึกษาใหม่ (ชั้นปีที่ 1) ที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นประจำทุกปี จากแผนการรับนักศึกษาใหม่ ตลอดระยะเวลา 6 ปีที่ผ่านมา เมื่อ มาทำการวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินงานจากสาเหตุหลายประการ ที่สำคัญคือ ในจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดใกล้เคียงมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ หลายแห่ง ทั้งที่เป็นสถานศึกษาของภาครัฐและเอกชน อีกทั้งสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยมี หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งบุคคลทั่วไปที่มีความสนใจที่จะทำการเข้าศึกษาต่อใน หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ สามารถที่จะทำการศึกษาข้อมูลและเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชา วิศวกรรมศาสตร์ จากสถาบันอุดมศึกษา ได้ตามความต้องการของตนเอง เห็นได้จากข้อมูลสถิติจำนวนนักศึกษา ระดับปริญญาตรีแรกเข้า (ปีที่1) คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2560 - 2565 (ตารางที่ 1) (คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2560)

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาใหม่ระดับปริญญาตรีแรกเข้า ปีการศึกษา 2560 – 2565 ตามแผนการรับนักศึกษาใหม่

ปีการศึกษา (1)	แผนการรับ จำนวนนักศึกษาใหม่ (คน) (2)	จำนวนนักศึกษาใหม่ แรกเข้าทุกระบบ (คน) (3)	ร้อยละจำนวนที่เพิ่มขึ้น (%) (4)
2560	605	717	18.51
2561	626	986	57.51
2562	665	849	27.67
2563	623	952	52.81
2564	643	989	53.81
2565	643	854	32.81

จากตารางที่ 1 เห็นได้ว่าในปีการศึกษา 2564 มีจำนวนนักศึกษาใหม่แรกเข้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นกว่าทุกปี (989 คน) ซึ่งการที่มีนักศึกษาแรกเข้าที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่บุคคลทั่วไปได้ให้ความสนใจที่จะทำการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีในด้านวิศวกรรมศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2565 ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญและปัจจัยด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาใหม่แรกเข้าที่ให้ความสนใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี หลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ เพิ่มขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อนำผลจากการศึกษาครั้งนี้ มาเป็นแนวทางการวิเคราะห์และหามาตรการการเตรียมความพร้อมของคณะ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน และในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับกับจำนวนนิสิตที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีการศึกษาให้มีความเพียงพอกับจำนวนนิสิตในปัจจุบัน และการวิเคราะห์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำที่ไม่เกินเกณฑ์มาตรฐานของสภาวิชาชีพและสภาวิศวกรที่กำหนดไว้ที่ 1: 20 เพื่อเป็นการวางแผน และการปรับแผนการรับจำนวนนิสิตให้สอดคล้องกับจำนวนอาจารย์ประจำที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน และวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา การเสริมจุดอ่อนเพื่อพัฒนาให้มาเป็นจุดแข็งและจุดเด่น ในการเพิ่มช่องทางการรับนิสิตให้ได้ตามแผนการรับนิสิตที่กำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวนี้จะส่งผลให้คณะและมหาวิทยาลัยบรรลุตามเป้าหมายการรับนักศึกษาใหม่ให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ต่อไป (คณะวิศวกรรมศาสตร์, 2565)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2565

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างหรือแหล่งข้อมูล

1. ประชากร ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สมัครสอบคัดเลือกผ่านระบบ Portfolio (โครงการเด็กดีมีเรียน) ระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission ผ่านระบบการรับสมัครออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม <https://admission.msu.ac.th/> ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2565 โดยเป็นผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อและขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จำนวน 854 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สมัครสอบคัดเลือกผ่านระบบ Portfolio (โครงการเด็กดีมีเรียน) ระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission ผ่านระบบการรับสมัครออนไลน์ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม <https://admission.msu.ac.th/> ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2565 โดยเป็นผู้มีสิทธิ์เข้าศึกษาต่อและขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคามเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จากกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจำนวนประชากรโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน และการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 297 คน (กัลยา, 2556) เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการศึกษา โดยดำเนินการแจกแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แก่กลุ่มตัวอย่างในรูปแบบ Google Form และทำการอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่จัดทำขึ้นตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตั้งคำถามที่สามารถให้คำตอบที่สัมพันธ์กับปัญหาที่ทำการศึกษา โดยเนื้อหาแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1.1 ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สมัครสอบคัดเลือกผ่านระบบ Portfolio (โครงการเด็กดีมีเรียน) ระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission ที่จัดทำขึ้นตามความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตั้งคำถามที่สามารถให้คำตอบที่สัมพันธ์กับปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัยของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน โดยเนื้อหาแบบสอบถามเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ จังหวัดที่อยู่อาศัย วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษาต่อ โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน เกรดเฉลี่ย และรายได้รวมของครอบครัว

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ระบบ Portfolio (โครงการเด็กดีมีเรียน) ระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission ประจำปีการศึกษา 2565 ได้แก่ 1) ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ 5) ด้านสภาพแวดล้อม 6) ด้านเหตุผลส่วนตัว และ 7) ด้านครอบครัว เป็นคำถามแบบมาตราส่วนช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย 5 ระดับ เกณฑ์การให้คะแนนและแปลผล (บุญใจ, 2555) ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00, 3.51-4.50, 2.51-3.50, 1.51-2.50 และ 1.00-1.51 ระดับการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions)

2. แบบสัมภาษณ์ (Interview Form) ผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่างนิสิตชั้นปีที่ 1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สมัครสอบคัดเลือกผ่านระบบ Portfolio (โครงการเด็กดีมีเรียน) ระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission ที่ใช้ในการวิจัยโดยทำการชี้แจงวัตถุประสงค์การสัมภาษณ์ตามที่ต้องการศึกษา และมีโครงสร้างแบบสัมภาษณ์เป็นลักษณะคำถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ เพื่อทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน โดยทำการแยกออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ จังหวัดที่อยู่อาศัย วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษาต่อโรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน เกรดเฉลี่ย และรายได้รวมของครอบครัว

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ 1) ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม 2) ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการประชาสัมพันธ์ 5) ด้านสภาพแวดล้อม 6) ด้านเหตุผลส่วนตัว และ 7) ด้านครอบครัว

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การตรวจคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น

1. การนำแบบสอบถามแบบเจาะลึก และแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และภาษาที่ใช้ให้สามารถสื่อความหมายที่ชัดเจนและมีความเข้าใจที่ตรงกัน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน

2. รวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิและที่ปรึกษามาทำการแก้ไขและปรับปรุงก่อนนำไปทดลองใช้

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มบุคคลที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (index of item-objective congruence: IOC) หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ พบว่า แบบสอบถามมีค่าความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.76 - 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.83 และแบบสัมภาษณ์การทดสอบหาค่า

ความเที่ยงตรงและค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.81 – 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.87 (ธีรวุฒิ, 2544) จากนั้นปรับปรุงแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดสอบเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach's Alpha) หากค่าที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปแสดงว่าแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์นั้นมีความน่าเชื่อถือ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

1. ส่งแบบสอบถามและคำแนะนำที่มีคำอธิบายรายละเอียดถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้แก่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 ชุด และได้รับแบบสอบถามคืนมาและมีความสมบูรณ์ของข้อมูลแบบสอบถาม จำนวน 297 ชุด คิดเป็นร้อยละ 74.25

2. สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้วิจัยกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อให้มีการระดมความคิดและร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับหัวข้อ “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โดยใช้เวลาในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสนทนาร่วมกัน ประมาณ 5 นาที/คน และมีการขออนุญาตจัดบันทึกและบันทึกเสียงการสนทนาขณะดำเนินการสนทนาสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คณะผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำมาบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. นำข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการถอดเทปบันทึกการสนทนา การแปลความหมายของข้อมูลที่ได้มานำมาสรุปประเด็นสำคัญที่และครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการศึกษา แล้วนำมาแยกแยะ จัดหมวดหมู่และสรุปความสำคัญของแต่ละประเด็นพร้อมทั้งนำมาทบทวนพิจารณาว่าตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่ สรุปเรียบเรียงข้อมูลนำเสนอเป็นความเรียง

ทั้งนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและส่วนข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้สรุปประเด็นสำคัญจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ (N=297)

ข้อมูลด้านสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	224	75.42
หญิง	73	24.58
2.จังหวัดที่อยู่อาศัย		
กรุงเทพฯ	5	1.68
กาฬสินธุ์	31	8.75
ขอนแก่น	26	10.44
ฉะเชิงเทรา	1	0.34
ชัยภูมิ	9	3.03
นครนายก	3	1.01
นครพนม	4	1.35
นครราชสีมา	23	7.74
นนทบุรี	2	0.67
ปทุมธานี	6	2.02
บุรีรัมย์	5	1.68

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลด้านสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ปทุมธานี	3	1.01
ปราจีนบุรี	1	0.34
พิษณุโลก	2	0.67
มหาสารคาม	81	27.27
มุกดาหาร	5	1.68
ยโสธร	19	6.40
ร้อยเอ็ด	26	8.75
เลย	3	1.01
ศรีสะเกษ	8	2.69
สกลนคร	6	2.02
สระแก้ว	2	0.67
สุรินทร์	9	3.03
หนองคาย	4	1.35
หนองบัวลำภู	3	1.01
อุดรธานี	3	1.01
อุบลราชธานี	7	2.36
3.วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษาต่อ		
มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6	153	51.52
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	61	20.54
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	83	27.95
4.โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงาน		
โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดในหน่วยงานการศึกษาของรัฐบาล	251	84.51
โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดในหน่วยงานของการศึกษาเอกชน	46	15.49
5.เกรดเฉลี่ย		
2.00 – 2.50	47	15.82
2.51 – 3.00	75	25.25
3.01 – 3.50	113	38.05
3.51 – 4.00	62	20.88
6.รายได้รวมของครอบครัว		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	15	5.05
10,001 – 20,000 บาท	92	30.98
20,001 – 30,000 บาท	166	55.89
30,001 ขึ้นไป	24	8.08

1. ด้านข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 224 คน ร้อยละ 75.42 จังหวัดที่อยู่อาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 81 คน ร้อยละ 27.27 วุฒิการศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 153 คน ร้อยละ 51.52 โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานการศึกษาของรัฐบาล จำนวน 251 คน ร้อยละ 84.51 มีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01 – 3.50 จำนวน 113 คน ร้อยละ 38.05 และมีรายได้รวมของครอบครัวที่ 20,001 – 30,000 บาท จำนวน 166 คน ร้อยละ 55.89

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์**มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565**

โดยทำการศึกษาปัจจัยที่สำคัญต่อการตัดสินใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทั้ง 7 ด้าน

พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.69) และเมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สูงเป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.67) รองลงมาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.63) ด้านครอบครัว ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.64) ด้านอาจารย์ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.67) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.65) ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.87) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.76) และจากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ได้จากถอดเทปบันทึกการสนทนาในข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 ได้แก่ ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นปัจจัยอันดับที่ 1 ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และรองลงมาได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตรการเรียนการสอน ด้านอาจารย์ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเหตุผลส่วนตัว ด้านครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับผลการดำเนินการที่ได้การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากแบบสอบถามดังกล่าวข้างต้น (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 (N=297)

หัวข้อ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	4.53	0.67	มากที่สุด
ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน	4.49	0.63	มาก
ด้านอาจารย์	4.35	0.67	มาก
ด้านการประชาสัมพันธ์	4.30	0.65	มาก
ด้านสภาพแวดล้อม	4.17	0.76	มาก
ด้านเหตุผลส่วนบุคคล	4.21	0.87	มาก
ด้านครอบครัว	4.40	0.64	มาก
รวม	4.35	0.69	มาก

จากผลการดำเนินงานตามตารางที่ 3 พบว่า ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สูงเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.67) รองลงมาอยู่ในระดับมากทุกรายการ ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.63) ด้านครอบครัว ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.64) ด้านอาจารย์ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.67) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.65) ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.87) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.76)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ 0.76 - 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.83 และแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 - 1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.87 ผลวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 224 คน ร้อยละ 75.42 จังหวัดที่อยู่อาศัยจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 81 คน ร้อยละ 27.27 วุฒิมัธยมศึกษาที่ใช้สมัครเข้าศึกษาต่ออยู่ในระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จำนวน 153 คน ร้อยละ 51.52 โรงเรียนหรือสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานการศึกษาของรัฐบาล จำนวน 251 คน ร้อยละ 84.51 มีเกรดเฉลี่ยอยู่ที่ 3.01 - 3.50 จำนวน 113 คน ร้อยละ 38.05 และมีรายได้รวมของครอบครัวที่ 20,001 - 30,000 บาท จำนวน 166 คน ร้อยละ 55.89 และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$) และ

เมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สูงเป็นอันดับแรกอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$) รองลงมาอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$) ด้านครอบครัว ($\bar{X}=4.40$) ด้านอาจารย์ ($\bar{X}=4.35$) ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.30$) ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ($\bar{X}=4.21$) และด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.17$)

อภิปรายผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2565 โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อทำการพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้าน และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก จำนวน 6 ด้าน ซึ่งมีประเด็นที่จะสามารถอภิปรายผลตามลำดับ ดังนี้

1. ด้านภาพลักษณ์คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สูงเป็นอันดับแรก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$, S.D.=0.67) เนื่องจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีภาพลักษณ์ที่ดีและมีชื่อเสียง และเปิดโอกาสให้นักเรียนหรือผู้สนใจสามารถทำการเข้าศึกษาได้ด้วยตนเอง และสามารถเลือกเรียนในหลักสูตรหรือสาขาวิชาตามความถนัด และความสนใจของผู้เรียน รวมถึงคุณภาพของบัณฑิตที่จบการศึกษาจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นที่ยอมรับในระดับหน่วยงานราชการและหน่วยงานภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (ภานุวัฒน์, 2564) พบว่า ความมีชื่อเสียงและความครบถ้วนสมบูรณ์ในการบริหารจัดการคณะหน่วยงาน เป็นสิ่งสำคัญที่จูงใจให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อ

2. ด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.63) อยู่ในระดับมาก พบว่า เนื้อหาของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน มีเนื้อหาครอบคลุมทุกสาขาวิชาและสามารถนำไปเป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพที่หลากหลาย สามารถประยุกต์เนื้อหารายวิชาให้เข้ากับสภาวะสังคม การประกอบอาชีพและเทคโนโลยีในปัจจุบันและอนาคตได้ นอกจากนั้นยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนได้ตามอัธยาศัย ทั้งยังมีมาตรฐานด้านวิชาการ และมีระบบประกันคุณภาพการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งในการวัดผล ประเมินผลด้านหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของคณะหน่วยงานที่มีมาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมยุรี (2552) พบว่า คุณภาพของหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยและคณะ หน่วยงานถือเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจของผู้เรียนที่จะทำการเข้าศึกษาต่อในสถานการศึกษาที่ผู้เรียนได้ให้ความสนใจ

3. ด้านครอบครัว ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.64) อยู่ในระดับมาก พบว่า ครอบครัวมีแรงจูงใจเพื่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพราะมีภูมิลำเนาใกล้ที่พัก ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าครองชีพไม่สูงและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนการสอนและอื่น ๆ ที่เหมาะสมและสามารถยอมรับได้กับการเรียนการสอน โดยสภาพครอบครัวสามารถรับภาระค่าใช้จ่ายต่อการจัดการเรียนการสอนของบุตรหลานในส่วนนี้ได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนทำการเข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภานุวัฒน์ (2564) พบว่า มหาวิทยาลัยที่มีภูมิลำเนาใกล้ที่พัก จึงทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าครองชีพและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยก็เหมาะสมกับการเรียนการสอน

4. ด้านอาจารย์ ($\bar{X}=4.35$, S.D.=0.67) อยู่ในระดับมาก พบว่า อาจารย์ที่สังกัดคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการสอน มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมทั้งมีคุณวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการที่สูง มีผลงานทางวิชาการและงานวิจัย และการให้บริการวิชาการที่เป็นประโยชน์และเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและระดับนานาชาติเป็นที่ยอมรับในแวดวงการศึกษ ทำให้ผู้เรียนมีการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภุต (2554) พบว่า ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเรียนต่อระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งบุคลากร ได้แก่ อาจารย์ในมหาวิทยาลัยมีความน่าเชื่อถือที่มีผลต่อการเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา

5. ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.65) อยู่ในระดับมาก พบว่า ช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การรับสมัครนิสิตเข้ามศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ผ่านช่องทางป้ายประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์ออนไลน์ การลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ตามโรงเรียนสถานศึกษาในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยผู้เรียนส่วนมากจะได้รับคำแนะนำและชักชวนจากเพื่อน/รุ่นพี่/ญาติ/คนรู้จัก/ครูแนะแนว/บิดาหรือมารดา/ผู้ปกครอง/อาจารย์/เจ้าหน้าที่/บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่ออกไปทำการแนะแนวการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อผู้เรียนในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมถึงคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร่วมกับกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการประชาสัมพันธ์แนะแนวการรับสมัครเชิงรุก การให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ทราบอย่างชัดเจน ส่งผลให้ผู้เรียนทำการเข้าศึกษาได้ตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (วลัยพร และคณะ, 2563) พบว่า การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการรับสมัครการเข้าศึกษา โดยผ่านช่องทางต่าง ๆ ซึ่งเป็นแรงเสริมที่ทำให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกสถานศึกษา

6. ด้านเหตุผลส่วนบุคคล ($\bar{X}=4.21$, S.D.=0.87) อยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้เข้าศึกษาต่อมีแรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาเพราะคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างยาวนาน และมีช่องทางการรับเข้าศึกษาต่อที่เหมาะสมและหลากหลายช่องทางทำให้ผู้ที่สนใจเข้าศึกษาต่อได้อย่างอิสระ มีที่ตั้งใกล้ภูมิลำเนาของผู้ศึกษาต่อ และต้องการเข้ามาหาความรู้และประสบการณ์และมีความภูมิใจที่ได้เข้าศึกษาต่อที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภานุวัฒน์ (2564) พบว่า โดยกล่าวไว้ว่ามหาวิทยาลัยมหาสารคามก่อตั้งโดยมุ่งเน้นเป็นมหาวิทยาลัยชุมชน เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาลไม่ได้มุ่งแสวงหาผลกำไร และยังมีการให้ทุนการศึกษา และยังตั้งในเขตชุมชน จึงทำให้ค่าใช้จ่ายในการศึกษา และครองชีพมีความเหมาะสมจึงเป็นแรงจูงใจให้นิสิตตัดสินใจเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7. ด้านสภาพแวดล้อม ($\bar{X}=4.17$, S.D.=0.76) อยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านสภาพแวดล้อมของคณะวิศวกรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและร่มรื่น มีความปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมโดยรอบของมหาวิทยาลัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีห้องเรียนและห้องปฏิบัติการที่ทันสมัย สถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้แหล่งชุมชน การคมนาคมสะดวก มีหอพัก ศูนย์อาหาร สนามกีฬา และสถานพยาบาลอย่างครบครัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวลัยพร และคณะ (2563) พบว่า ด้านสภาพสังคมและสิ่งแวดลอม ถือเป็นส่วนหนึ่งที่ให้ผู้เรียนใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในสถาบันระดับอุดมศึกษา ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. คณะวิศวกรรมศาสตร์และประธานหลักสูตร นำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยมาสู่การวิเคราะห์ วางแผนการกำหนดกรอบการรับนิสิตใหม่ในแต่ละปีการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้มีความเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับเกณฑ์จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ (FTES) ที่กำหนดไว้ที่ 1 : 20

2. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม นำข้อมูลมาสู่การวางแผนการจัดหาสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น การจัดเตรียมความพร้อมของห้องเรียน เครื่องมืออุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ สิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นิสิตใหม่และนิสิตปัจจุบันให้เพียงพอกับจำนวนนิสิตใหม่และนิสิตปัจจุบันที่มีอยู่

ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยแยกนักศึกษาเป็นระบบ Quota ระบบ Admission และระบบ Direct Admission เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาเปรียบเทียบกับผลที่ได้มีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ในแบบเชิงลึกเน้นลงไปกลุ่มสาขาวิชา

2. ควรศึกษาถึงปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครองและนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อความคาดหวังการจัดการศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหารคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวมถึงทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงชัย วิริยะอำไพวงศ์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการคณะวิศวกรรมศาสตร์ และบุคลากรสายสนับสนุนทุกคนที่ให้ความกรุณาและให้คำแนะนำและการสนับสนุนข้อมูลการผลดำเนินงานโครงการวิจัยเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2556. สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 14). โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 550 หน้า.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2559. อนาคตใหม่ของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0. [Online]. Available: <http://www.li.mahidol.ac.th/conference2016/thailand4.pdf>. (สืบค้น พฤษภาคม 2560).
- คณะวิศวกรรมศาสตร์. 2560. แผนการรับนิสิตใหม่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฉบับปรับปรุง) ประจำปีการศึกษา 2560 – 2565. มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 5 หน้า.
- คณะวิศวกรรมศาสตร์. 2565. รายงานสรุปผลการพัฒนาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2565. ข้อมูลผล การดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2565. มหาสารคาม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 1 หน้า
- ธนกฤต ยืนยงเดชา. 2554. ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นอันดับหนึ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่. รายงานการวิจัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่. 83 หน้า.
- ธีรวัฒน์ เอกะกุล. 2544. ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. วิทยาการพิมพ์. อุบลราชธานี. 445 หน้า
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. 2555. การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย: การวัดผลเชิงจิตวิทยา. โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร. 463 หน้า.
- ภานุวัฒน์ สว่างแสง. 2564. แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2561 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (TCAS61). วารสารสาระคาม. 12(1): 154–170.
- มยุรี ผาผง. 2552. แรงจูงใจในการตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรี (ระบบพิเศษ) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. มหาสารคาม. 76 หน้า.
- วลัยพร ชันตะคุ จรรย์ญา สมอูตร และนวรรตน์วดี ชินอัครวัฒน์. 2563. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2563. วารสาร Journal of Modern Learning Development. 5(4): 28-39.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560. ประสิทธิภาพและการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ. พรึกหวาน กราฟฟิค. กรุงเทพมหานคร. 187 หน้า.